

DEN HAAG (ANP) - Medewerkers van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) volgen met nepaccounts op sociale media honderden politieke campagneleiders, religieuze voormannen en activisten. Dit meldt NRC op basis van onderzoek. Volgens de krant heeft de NCTV jarenlang in strijd met de wet privacygevoelige informatie over burgers verzameld en gedeeld.

NRC baseert zich op interne documenten en gesprekken met tientallen betrokkenen. De krant stelt dat de organisatie mensen uitvoerig in beeld brengt en in analyses beschrijft of ze zijn getrouwd, hoeveel kinderen ze hebben en met wie ze omgaan. De analyses over bijvoorbeeld religieus fundamentalisme zijn soms voorzien van foto's. Een prediker uit Almere zou in korte tijd meerdere keren onderwerp zijn geweest van een 'weekbericht', dat de NCTV naar gemeenten, politie, de AIVD en buitenlandse veiligheidsdiensten stuurt.

Anders dan de politie of een geheime dienst heeft de coördinator geen bevoegdheden om personen nauwgezet online te volgen. Een toezichthouder ontbreekt. Ook voor het opslaan van gevoelige persoonsgegevens, tweets en foto's ontbreken richtlijnen.

Data- en privacyhoogleraren reageren kritisch. De NCTV mag met nepaccounts geen burgers volgen, zegt Bart Custers, hoogleraar Law and data science aan de Universiteit Leiden. "Het gebruik van nepaccounts is werken onder dekmantel", zegt Custers tegen de krant. "De NCTV heeft die bevoegdheid niet. Als de overheid ongeoorloofd mensen gaat volgen, krijg je een politiestaat."

"Als je heel regelmatig op iemands profiel kijkt als ambtenaar, ben je aan het volgen", zegt bijzonder hoogleraar Inlichtingen en recht aan de Universiteit Utrecht Jan-Jaap Oerlemans. "Als wij als samenleving willen dat de NCTV dat ook kan, dan moet dat in de wet worden vastgelegd."

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding Pieter-Jaap Aalbersberg erkent tegenover NRC dat de wettelijke basis ontbrak voor het "in beeld brengen van personen" voor gemeenten. De NCTV is hier recent mee gestopt. Een nepaccount waarmee de organisatie op Twitter, Facebook en Instagram honderden burgers en organisaties volgde, zou deze week zijn opgeheven. Volgens Aalbersberg mag de NCTV wel onderzoek doen naar online-uitingen.

De Autoriteit Persoonsgegevens kondigt in de krant aan navraag te zullen doen bij het ministerie van Justitie en Veiligheid naar de verwerking van privacygevoelige informatie door de NCTV.